

verslag

Verslag marktconsultatie 06-09-2019
Leidraad / Kader Vegetatiebeheer Uiterwaarden

RWS Oost-Nederland
District Oost-Nederland Zuid
Van Nieuwenhuijzenweg 8
6874 NE Wolfheze
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T
F
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Gaël Hennion
Contractmanager Team
Uiterwaarden

T 06.13.75.81.69
gael.hennion@rws.nl

Datum
6 september 2019

Omschrijving	Marktconsultatie
Datum bespreking	Leidraad / kader Vegetatiebeheer Uiterwaarden
Deelnemers	6 september 2019
Afschrift aan	n.v.t.
	Tendernet

Rijkswaterstaat heeft een marktconsultatie gehouden over de nieuwe Leidraad en Kader Vegetatiebeheer in de uiterwaarden (hierna te noemen leidraad / kader). Het doel van de marktconsultatie was de uitvoerende marktpartijen bereiken, interesseren en stimuleren tot meedenken over de Leidraad / kader Vegetatiebeheer Uiterwaarden.

Dit doel is volgens Rijkswaterstaat (RWS) goed gelukt.

De discussies waren open en constructief. De problematiek waar Rijkswaterstaat in zit met aan een kant proberen een eenvoudig beheer en onderhoud te regelen met de leidraad / kader en aan de andere kant de grote en diversiteit van het areaal (ca. 600 km rivier, 70.000 ha grond) en alle wet- en regelgeving waar rekening dient te worden gehouden, is duidelijker geworden voor alle aanwezige partijen. Rijkswaterstaat bedankt alle aanwezigen voor hun inbreng.

RWS benadrukt aan de aanwezigen dat de leidraad / kader nog niet vastgesteld/vrijgegeven is binnen Rijkswaterstaat en het wordt nadrukkelijk gevraagd om het document niet te verspreiden.

Hieronder de verschillende vragen en antwoorden die ter sprake zijn gekomen tijdens de marktconsultatie.

1. In de leidraad / kader wordt een duidelijke missie en visie van RWS in het beheer van de vegetatie in de uiterwaarden gemist. Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de hoogwaterveiligheid en de waterkwaliteit waarvoor RWS budget krijgt. Het document zou leesbaarder worden door deze te herstructureren met wellicht een plaatje over de samenhang van de wettelijke taken van RWS.

Missie en visie van RWS:

- RWS is op eigen terrein verantwoordelijk voor het vegetatiebeheer en de natuurdoelen (en eisen voortkomend uit geldende wet- en regelgeving)
- RWS is op terrein derden verantwoordelijk voor het vegetatiebeheer.

2. In de leidraad / kader wordt onvoldoende ingegaan op duurzaamheid doelstellingen/ambitie van RWS.
 - *Duurzaamheid staat hoog op de agenda van RWS. In de contracten van RWS worden duurzaamheideisen opgesteld waar een ON aan moet voldoen.*
 - *Er dient goed gekeken en goed geregeld worden wie de wettelijke verantwoordelijkheid heeft voor duurzame maatregelen. Het borgen dat een maatregel goed wordt onderhouden in de toekomst dient ook goed geregeld worden in de contracten.*
3. Zoals de leidraad / kader is nu beschreven, lijkt het of dit de enige manier is te beheren en biedt weinig/onvoldoende ruimte. Het dient duidelijk opgenomen worden dat dit één van de methoden om te beheren is. Let op dat de UAV GC systematiek gehanteerd wordt voor het vegetatiebeheer. Het is onduidelijk voor de marktpartij wat precies van hen wordt verwacht en waar de verantwoordelijkheden liggen bijvoorbeeld ten aanzien van N2000. Met het laten opstellen van een beheerplan door opdrachtnemer zou dat duidelijk zijn.
 - *Hier kwam ter sprake (eigen) initiatieven en/of burgerparticipatie met b.v. flora/fauna (nestkasten, bijenhotel). RWS is zeker vóór de uitvoering van zulke maatregelen maar loopt heel snel tegenaan verschillende problemen die goed geregeld en goed geborgd moeten worden: aansprakelijkheid, budgettering, onderhoud op langere termijn.*
 - *De verantwoordelijken ten aanzien van N2000 staan in de leidraad maar moeten ook duidelijk in het kader opgenomen worden. RWS overweegt de uitwerking van het beheer in relatie tot N2000 bij opdrachtnemer neerleggen.*
4. De leidraad / kader lijkt soms om een opsomming van de wet- en regelgeving. Het maakt het document soms stug en moeizaam om door te nemen. Geopperd werd om hier alleen een verwijzing naar te maken. Daarnaast wordt opgemerkt dat de opsomming van wetgeving niet compleet is. Onder meer ten aanzien van het verwijderen van houtachtigen met wortel en al (NGE, Besluit Bodemkwaliteit)
 - *De leidraad / kader stroomlijnen tot een beheervisie voor de uiterwaarden en het stroomschema en de beschrijving van alle beleid en wetgeving als apart bijlage opnemen zou een oplossing kunnen zijn. Op deze manier wordt de beheervisie van RWS duidelijker naar voren gehaald.*
 - *De opgenomen wetgeving wordt gecontroleerd op volledigheid, met name als het gaat om het verwijderen van stobben.*
5. In hoeverre is RWS verplicht de KRW te realiseren/maatregelen te onderhouden?
 - *RWS is verplicht de toestand van de KRW maatregelen te onderhouden en vooral de effecten van de KRW maatregelen te monitoren/te vorderen. Op dit moment heeft RWS (te) weinig aandacht voor maar is tegelijkertijd bezig met het inregelen van het onderhoud. RWS is bezig met het opstellen van een legger Rijkswaterstaatwerken waar de toestand van de maatregelen wordt vastgelegd.*
6. Bij hoofdstuk 2.10 wordt een opsomming gemaakt van de te bestrijden invasieve soorten. Wanneer deze lijst wordt aangevuld, zou de leidraad /

kader een update moeten krijgen. Bij de invasieve soorten kan worden verwezen worden naar de Europese exotenverordening.

- *Klopt, in dit geval had beter naar een site verwezen kunnen worden. Wat bestrijden inhoudt wordt nog concreter uitgewerkt.*
- *Er is gekozen voor een analoog vorm van het document wat voor consequentie heeft dat het document regelmatig een update dient te krijgen. RWS wenst dat de leidraad / kader een 'werkdokument' wordt die met regelmaat geüpdatet wordt zodat deze goed aansluit aan de praktijk buiten.*

RWS Oost-Nederland
District Oost-Nederland Zuid

Datum
6 september 2019

7. Hoe wordt geborgd dat een bepaalde onderhoud/visie doorgezet wordt van de een naar de andere Opdrachtnemer.
 - *Intern RWS wordt onderzocht hoe het onderhoud en de beheervisie goed in de systemen geborgd wordt m.b.v. een BMS (Beheer Management Systeem). Ook wordt onderzocht om de duur van een (prestatie)contract langer te maken dan de huidige contracten (huidige 5 jaar + 2x1 jaar verlenging). Het wordt nu gedacht aan 8 jaar met eventueel 2x1 jaar verlenging. Ook wilt RWS het principe van de contracten DOEN proberen toepassen. Hier dient nog intern RWS besluit genomen worden.*
8. Om natuurdoelen te halen wordt vaak gedacht aan het inzetten van vee voor het beheer. Voor de Opdrachtnemer is het inzetten van vee voor het beheer een nieuwe fenomeen. Gaat RWS daarin helpen, hoe zit RWS de samenwerking?
 - *Bij het inzetten van koeien voor het onderhoud van vegetatie wordt aanspraak gemaakt op de agrarisch en pacht recht. Er is sprake van grondgebruik. Dit is onbekend terrein voor de Opdrachtnemer. RWS heeft nu contact met een hoogleraar agrarisch en pachtrecht om uit te zoeken hoe het zit. Het komt veel bij kijken. De verschillende partijen (Opdrachtnemer, Agrarisch Natuur Vereniging, loonwerker bedrijf) dienen elkaar op zoeken om tot een mooi resultaat te komen.*
9. Is RWS van bewust dat het omgevingscomponent heel groot geworden is?
 - *Met het project stroomlijn is RWS en zijn Opdrachtnemer duidelijk geworden dat een goede en consistente stakeholdersanalyse van cruciaal belang is. Het is erg belangrijk om goed in kaart te brengen wie waar moet wat doen voor het beheer en onderhoud.*
10. Bij hoofdstuk 7.4.1, worden meerdere opmerkingen gemaakt:
 - a. is het niet mogelijk om de verschillende type grasland te verlaten?
 - b. Bij Grasland type B staat minimaal 1x per jaar maaien. Mag er vaker gemaaid worden? Moeten (alle) maaienbeurten tussen 15-08 en 01-11? Opmerking hierbij is wel dat voor een boer aantrekkelijk is om vaker dan een keer, en eerder dan 15-08 te maaien.
 - c. Houtachtige vegetatie verwijderen met wortel. Hier komt de wet bodembescherming om de hoek kijken. Dat is nergens genoemd maar brengt veel risico met zich mee.
 - *Deze opmerkingen zijn op het eind van de marktconsultatie gemaakt en niet direct beantwoord. Deze vragen/opmerkingen worden meegenomen in een aangepaste versie van de leidraad / kader.*
11. De leidraad / kader is niet altijd leesbaar, het lettertype van het processchema (bijlage 1) is (te) klein.

- *RWS herkent het probleem. Hier dient veel informatie komen op een pagina in een 'normaal' formaat. RWS is van mening dat wanneer het document digitaal wordt gelezen, het probleem minder wordt.*

12. Heeft RWS gedacht om fauna toe te voegen aan zijn beheer en onderhoudsvisie zoals gepleit bij de vorige marktconsultatie?

- *Het beheer van de fauna is geregeld via de WBE en FBE.*

RWS Oost-Nederland
District Oost-Nederland Zuid

Datum
6 september 2019